Lietas Nr. C20282513
Lietas arhīva Nr. C-0293-15/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2015.gada 1.jūnijā

Liepājas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Aiva Daidere
ar tiesas sēžu sekretāri Kristu Mielavu,
tulku Aldi Stoni,
piedaloties /pers. B/, zvērinātai advokātei Lindai Elsberģei, SIA /Nosaukums A/ pārstāvei zvērinātai advokātei Gundegai Kreicei, Liepājas pilsētas domes pārstāvim /pers. C/, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret SIA /Nosaukums A/ ar trešo personu atbildētāja pusē bez patstāvīgiem prasījumiem- Liepājas pilsētas domi par zaudējumu piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Prasītājs/pers. B/ 2013.gada 25.jūnijā Liepājas tiesā cēlis maza apmēra prasību pret SIA /Nosaukums A/ par zaudējumu 664,12 LVL jeb 944,96 EUR piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012.gada 10.jūlijā, prasītājam braucot ar savu automašīnu AUDI A4 Avant ar reģistrācijas numuru /TL numurs/Liepājā, pa Pulvera ielu virzienā no Ventspils ielas uz O.Kalpaka ielas pusi, izmainoties ar pretim braucošo smago automašīnu, iebraucis uz ceļa braucamās daļas esošajā bedrē, tādējādi sabojājot savu automašīnu. Uz negadījuma vietu izsaukta ceļu policija, kura fiksējusi gan ceļa stāvokli, gan automašīnai nodarītos bojājumus. 2012.gada 11.jūlijā sertificēts tehniskais eksperts /pers. F/ veicis prasītāja automašīnas apskati un veicis aprēķinus par transportlīdzekļa bojājumiem, kas sastāda 618,17 LVL. Tehniskajam ekspertam prasītājs par transportlīdzekļa defektācijas un zaudējumu aprēķinu samaksājis 30 LVL. Bez tam par transportlīdzekļa ritošās daļas defektu diagnostiku CSDD prasītājs samaksājis vēl arī 15,95 LVL.

Prasības pieteikumā norādīts, ka Liepājas pilsētā atbildīgais par ielu uzturēšanu ir SIA /Nosaukums A/. Pulvera iela Liepājā ir viena no tranzīta ielām, kā arī ostas pievedceļš un tai ir piešķirta uzturēšanas klase A.

Bedre, kurā iebraucis prasītājs, bijusi ievērojami lielāka un dziļāka par Liepājas pilsētas domes 2009.gada 3.decembra Noteikumos Nr.1 „Noteikumi par ielu ikdienas uzturēšanas prasībām un to izpildes kontroli" 2.sadaļā noteikto un pieļaujamo (par atiksmei bīstamu atzīstama bedre, kuras laukums ir lielāks par 0,2 m2 un kuras dziļākas par 150 mm. Bedre nav bijusi ne apzīmēta, ne norobežota, nav bijušas uzstādītas ne 112., ne 113. brīdinājuma ceļa zīme „Nelīdzens ceļš".

Prasība pamatota ar Liepājas pilsētas domes 2009.gada 3.decembra Noteikumu Nr.1 „Noteikumi par ielu ikdienas uzturēšanas prasībām un to izpildes kontroli" 2.sadaļu un 3.pielikumu, Ceļu satiksmes likuma 6.panta pirmo daļu, Ceļu satiksmes noteikumu 50.4., 273.punktu, Civillikuma 1779., 1756., 1765.pantu. Lūgts piedzīt prasītāja labā zaudējumus 944,96 EUR (664,12 LVL) apmērā un prasītāja samaksātos tiesāšanās izdevumus, kā arī atzīt prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6 % gadā no nesamaksātās parāda summas līdz sprieduma izpildei (lietas 3.-6.lapa).

Atbildētājs Civilprocesa likuma 250.^{23} panta kārtībā sniedzis rakstveida paskaidrojumus, kuros norādījis, ka prasību neatzīst un tā ir noraidāma paskaidrojumos tālāk izklāstīto iemeslu dēļ. Norādīts, ka tiesību teorijā ir atzīts, ka zaudējumu atlīdzības prasības apmierināšanai ir vajadzīgi 4 priekšnoteikumi- kādas personas prettiesiska rīcība (darbība vai bezdarbība), šīs personas vaina, zaudējumu esamība un to konkrēts apmērs, cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem, bet kā piektais apspriežams arī Civillikuma 1776.panta noteikumi. Norādīts, ka prasītājs nav pierādījis atbildētāja prettiesisko rīcību un vainu, ne arī cēlonisko sakaru starp šādu prettiesisko rīcību (pat ja tāda būtu) un nodarītajiem zaudējumiem. Prasītājs norādījis uz bedri, kurā iebraucis, kas saskaņā ar Liepājas pilsētas domes 2009.gada 3.decembra noteikumiem Nr.1 atzīstama kā satiksmei bīstama, bet vienlaicīgi nav iesniedzis nevienu pierādījumu, kuros būtu fiksēti konkrētās bedres izmēri. Nav iesniegts arī policijas sastādīts protokols, kurā būtu fiksēts ceļa stāvoklis un iespējamais cēloniskais sakars starp ceļa stāvokļa neatbilstību likuma normām un zaudējumu nodarīšanu prasītājam. Norādīts, ka arī no tehniskā eksperta /pers. F/ veiktā transportlīdzekļa apskates protokola nav konstatējams, ka automašīnai konstatētie bojājumi būtu radušies atbildētāja prettiesiskas rīcības rezultātā. Bez tam no prasītāja iesniegtajiem pierādījumiem vispār nav konstatējams, kad un pie kādiem apstākļiem prasītājam piederošajam transportlīdzeklim radušies prasītāja norādītie bojājumi (lietas 44.-51.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{26} pantu tiesa nolikusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē (lietas 41.lapa).

Ar Liepājas tiesas 2014.gada 31.marta lēmumu lietā kā trešā persona atbildētāja pusē bez patstāvīgiem prasījumiem pieaicināta Liepājas pilsētas dome (lietas 59.lapa).

Trešā persona sniegusi lietā rakstveida paskaidrojumus, kuros norādījusi, ka pašvaldība prasību uzskata par nepamatotu un noraidāmu, pamatojoties uz atbildētāja rakstveida paskaidrojumos sniegtajiem iebildumiem (lietas 61.-62.lapa).

Tiesas sēdē prasītājs /pers. B/ prasību uzturēja pie prasības pieteikumā izklāstītājiem apstākļiem un argumentācijas. Paskaidroja, ka 2012.gada 10.jūlija vakarā ar savu automašīnu Audi A4 Avant, ar reģ. nr. /TL numurs/, braucis ar apdzīvotā vietā atļauto ātrumu Liepājā pa Pulvera ielu virzienā no Ventspils ielas uz O.Kalpaka ielas pusi. Pa konkrēto ielu nebija braucis pietiekami ilgu laiku, parasti braucis pa citu maršrutu. Spīdējusi vakara saule caur koku zariem, uz ceļa kritusi ēna, tāpēc minētās bedres nekādi nevarējis pamanīt. Izmainoties ar pretim braucošo smago automašīnu, kā to nosaka ceļu satiksmes noteikumi, nedaudz ieņēmis distanci pa labi, nedaudz samazinājis ātrumu un tad arī iebraucis uz ceļa braucamās daļas esošajā bedrē, trieciens izsitis stūri, un tālākajās divās bedrēs pārsistas divas riepas un sabojāti divi diski un gumijas. Automašīnu pabraucis nostāk, apstājies un zvanījis policijai. Ceļu policisti ieradušies, sastādījuši par notikušo protokolu, notikuma vietu uzfilmējuši un aizbraukuši. Bedres izmēri nav piefiksēti, bet prasītājs nav zinājis, ka to nepieciešams darīt. Policistiem teicis, ka pēc tam vērsīsies tiesā par zaudējumu piedziņu un jautājis, kas ir nepieciešams. Policisti

paskaidrojuši, ka uz rokas prasītājam nekādus dokumentus nedos, bet tie būs attiecīgi pieejami tiesai, izprasot no policijas. Policisti aizbraukuši, tad zvanījis tēvam, kurš atvedis otru rezerves riepu. Nomainījis abas bojātās riepas un devies savās gaitās. Nākošajā dienā devies pie tehniskā eksperta, kurš tad arī konstatējis nodarītos zaudējumus. Eksperts bojājumus konstatējis automašīnas apskatē, bet uz notikuma vietas nav izbraucis. Pēc tam vēl aizbraucis uz CSDD, kur diagnostikā konstatēts arī ritošās daļas bojājums. Bedre bijusi riepas platumā un trīs asfalta segumu biezumā, bet konkrētus bedres izmērus pateikt nevar. Pēc nedēļas vēlreiz zvanījis policijai, lai noskaidrotu, kāpēc ceļu satiksmei bīstamā bedre nav salabota vai norobežota ar brīdinājuma zīmēm. Kā izrādās minētā bedre tur atradusies ilgstoši. Lūdza tiesu piedzīt viņam nodarītos materiālos zaudējumus 944,96 EUR apmērā, kā arī piedzīt visus viņa samaksātos tiesāšanās izdevumus.

Tiesu debatēs prasītāja zv. advokāte Linda Elsberģe norādīja, ka zaudējumu atlīdzības priekšnoteikumi ir pierādīti ar lietas izskatīšanas laikā pārbaudītiem pierādījumiem. Ir pierādīta atbildētāja prettiesiskā rīcība (bezdarbība) un vaina, nepildot Ministru kabineta noteikumos noteiktās A klases autoceļu uzturēšanas prasības, tas ir regulāri neapsekojot attiecīgos autoceļus un seguma bojājumu gadījumos, satiksmei bīstamas bedres neaizpildot vai arī neuzliekot attiecīgas brīdinājuma zīmes autovadītājiem. Atbildētājs tiesai nav iesniedzis pierādījumus, ka savus pienākumus atbilstoši Ministru kabineta noteikumu prasībām A klases autoceļu uzturēšanā būtu izpildījis, tas ir, ka reizi nedēļā būtu apsekojis minēto ceļa posmu un ka konstatēto satiksmei bīstamo bedri būtu aizpildījis diennakts laikā. Prasītāja paskaidrojumos norādīto informāciju, ka uz attiecīgā ceļa bija satiksmei bīstamas bedres apstiprinot liecinieka /pers. I/ liecības, policijas notikumu žurnālā reģistrētā informācija, kā arī policijas uzņemtās fotogrāfijas notikuma vietā. Nodarītos zaudējumus pierāda tehniskā eksperta sastādītā tāme par automašīnas remonta izmaksām un kvīts par CSDD veikto diagnostiku sabojātajai automašīnai. Savukārt apstākļi, ka satiksmei bīstamā bedre atradās uz ceļa braucamās daļas, tā nebija norobežota ar brīdinājuma zīmēm un prasītājam nodarītie zaudējumi radās iebraucot šajā bedrē, tādējādi sabojājot savu transportlīdzekli, apstiprinot cēloņsakarību starp atbildētāja prettiesisko rīcību (bezdarbību) un prasītājam nodarītajiem zaudējumiem. Tāpat neesot pamata uzskatīt, ka prasītājs ievērojot īpašu rūpību, braucot ar vēl mazāku ātrumu, kā apdzīvotās vietās ir atļauts, būtu varējis izvairīties no iebraukšanas bedrē, jo satiksmei bīstamā bedre nav bijusi aprīkota ar brīdinājuma zīmēm, tāpat nav bijuši citi brīdinājumi par bīstamo ceļa posmu, līdz ar ko prasītājs nevarēja paredzēt šādas satiksmei bīstamas bedres esamību un viņam arī nemaz nevajadzēja to paredzēt. Uzskata, ka zaudējumu atlīdzības pamats ir konstatēts un tie ir piedzenami prasītāja labā.

Atbildētāja- SIA /Nosaukums A/ pārstāve zv. advokāte Gundega Kreice prasību neatzina pie rakstveida paskaidrojumos norādītajiem apstākļiem un argumentācijas. Papildus norādīja, ka prasītājs nav pierādījis vienu no zaudējumu atlīdzības priekšnoteikumiem- atbildētāja prettiesisko rīcību. Prasītājs ir atsaucies uz Liepājas pilsētas domes 2009.gada 3.decembra Noteikumiem Nr.1, kuri ir iekšējās kārtības noteikumi, bet tie nav ārējs juridisks akts, un tie izdoti, lai regulētu savstarpējās attiecības starp domi un SIA /Nosaukums A/, kurai ir deleģētas tiesības uzturēt ceļu stāvokli Liepājas pilsētā. Atbildētājs konsekventi ir norādījis, ka lietā nav iesniegti pierādījumi, kas dotu pārliecību, ka prasītājs zaudējumus ieguvis konkrētā laikā, vietā un veidā. Policija nav sastādījusi notikuma vietas protokolu ar shēmu un attiecīgiem mērījumiem par notikušo negadījumu. Prasītājs norādījis uz ceļu satiksmei bīstamām bedrēm, kas ievērojami pārsniedz pieļaujamos izmērus, bet lietā nav pierādījumu par to, kādi tad vispār bijuši bedres izmēri. No pievienotajām fotogrāfijām redzams, ka bedres ir pašā ceļa apmalē, turklāt asfalts sastāv no divu veidu krāsas asfalta segumiem, un, tā kā shēmas un konkrētu mērījumu nav, tad nav arī saprotams, vai bedrainā asfalta nomale ietilpst ceļa braucamās daļas platumā, vai arī tā ir tikai nomale. No juridiskā aspekta zaudējumu atlīdzības pamati nav pierādīti, nav konstatējama prasītāja prettiesiskā rīcība- bezdarbība neaizpildot kādu bedri vai nenorobežojot bīstamo ceļa posmu, jo prasītājs vispār nav pierādījis šādas satiksmei bīstamas bedres attiecīgajā ceļa posmā esamību.

Trešā persona- Liepājas pilsētas domes- pārstāvis /pers. C/ tiesas sēdē paskaidroja, ka pilnībā pievienojas atbildētāja sniegtajiem paskaidrojumiem par to, ka nav pierādīti zaudējumu atlīdzības priekšnoteikumi. Papildus norādīja, ka pašvaldībai ir jāievēro Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma prasības. Tas nozīmē, ka jābūt pierādītam, ka zaudējumi kādam radušies pašvaldības prettiesiskas rīcības (darbības vai bezdarbības) rezultātā. Ja nav policijas sastādīts ceļu satiksmes negadījuma protokols, ja nav citu dokumentu, kas apliecina prettiesisko rīcību un cēloņsakarību ar radušajiem zaudējumiem, tad, izņemot uz tiesas sprieduma pamata, pašvaldība šādā situācijā nemaz nevar atlīdzināt zaudējumus, kas nav pierādīti.

M o t īv u d a ļ a

Noklausījusies dalībnieku paskaidrojumus, liecinieka liecības un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība nav pamatota un ir noraidāma tālāk izklāstīto motīvu dēļ.

Prasība celta par zaudējumu atlīdzību, kas prasītājam radušies nekvalitatīva ceļa seguma dēļ- iebraucot ar sev piederošo transportlīdzekli satiksmei bīstamā bedrē uz Pulvera ielas, Liepājas pilsētas teritorijā, tādējādi sabojājot automašīnas ritošo daļu- riepas un diskus (skaitā divus).

Saskaņā ar likuma Par pašvaldībām 15.panta otro punktu ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana savā administratīvajā teritorijā ir pašvaldības autonomā funkcija. Saskaņā ar likuma par autoceļiem 1.panta otro daļu pilsētu ielas ir attiecīgo pašvaldību iestāžu pārziņā (..), bet saskaņā ar šī likuma trešo daļu pašvaldību ceļi ir pašvaldību īpašums.

Atbilstoši minētajam konstatējams, ka ielu un ceļu uzturēšana Liepājas pilsētas administratīvajā teritorijā ir Liepājas pašvaldības kā atvasinātās publiskās personas pienākums, kurš izriet no publiski tiesiskajām attiecībām.

Konkrētajā lietā prasība celta pret SIA /Nosaukums A/, bet Liepājas pilsētas dome pieaicināta kā trešā persona atbildētāja pusē.

Lietā nav strīda par to, ka Liepājas pilsētas dome pašvaldības kompetencē esošo ielu un autoceļu uzturēšanas funkciju Liepājas pilsētā ar deleģēšanas līgumu ir nodevusi SIA /Nosaukums A/.

Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 41.panta pirmajai daļai publiska persona var deleģēt pārvaldes uzdevumus, kuru izpilde ietilpst šīs publiskās personas kompetencē, bet, deleģējot pārvaldes uzdevumus, par funkcijas izpildi kopumā atbild attiecīgā publiskā persona. Savukārt šī likuma 44.panta, kas noteic zaudējumu atlīdzību deleģēšanas gadījumā, pirmās daļas otrais punkts paredz, ka mantiskos zaudējumus un personisko kaitējumu, kas nodarīts trešajai personai, atlīdzina no tās publiskās personas budžeta, pie kuras pieder deleģētājs, gadījumā, kad deleģēšana noteikta ar līgumu.

Līdz ar to secināms, ka prasība par zaudējumu atlīdzību saistībā ar pašvaldības teritorijā esošo ielu un ceļu kvalitāti bija ceļama pret pašvaldību, konkrēti skatāmajā lietā- pret Liepājas pilsētas domi, kas saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 44.panta pirmās daļas 2.punktu mantiskos zaudējumus, kas nodarīti trešajai personai, to atlīdzināšanas pierādīšanas gadījumā sedz no sava kā publiskās personas budžeta.

Kaut arī Liepājas pilsētas dome, sniedzot paskaidrojumus kā trešā persona atbildētāja pusē norādīja, ka gadījumā, ja zaudējumu atlīdzināšanas pamats būtu pierādīts, tad pašvaldība un SIA /Nosaukums A/ savā starpā vienotos, no kura budžeta tiktu segti zaudējumi, tomēr, tiesas ieskatā, skatāmās lietas ietvaros tiesai nav likumīga pamata lemt starp Liepājas pilsētas domi un SIA /Nosaukums A/ regresa kārtībā atlīdzināmiem zaudējumiem, kā tas reglamentēts Valsts pārvaldes iekārtas likuma 44.panta otrajā daļā.

Kā norādīts juridiskajā literatūrā, tad nenoliedzami, ka prasītājs pats izvēlas personas, pret kurām celt prasību vai pretprasību, jo civilprocesā darbojas dispozitivitātes princips, saskaņā, ar kuru persona ir tiesīga izmantot prasības tiesības pēc saviem subjektīviem ieskatiem, t.i., pusei pašai jāizlemj, vai tā vēlas un vai tai ir vajadzība vērsties tiesā, vai turpretim labāk paciest tiesību traucējumu (*sk., Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2006,214.lpp.*), tomēr

ceļot prasību pret nepareizo atbildētāju, prasītājam jārēķinās ar prasības noraidīšanas iespēju.

Tādējādi tiesa atzīst, ka ņemot vērā likuma par pašvaldībām 15.panta otro daļu, likuma Par autoceļiem 1.panta otro daļu, 4.panta trešo daļu un Valsts pārvaldes iekārtas likuma 44.panta pirmās daļas 2.punktu, prasība par zaudējumu piedziņu celta pret nepareizo atbildētāju, kas atzīstams par tiesisku šķērsli prasības apmierināšanai un ir patstāvīgs pamats celtās prasības noraidīšanai.

Lai gan ņemot vērā iepriekš norādīto secinājumu, nav nozīmes pārējo lietas dalībnieku argumentu analīzei, tomēr, tiesas ieskatā, lietas izskatīšanas gaitā nav pierādīti arī zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumi.

Tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības prasības apmierināšanai nepieciešams konstatēt četrus priekšnoteikumus: 1) personas prettiesisku rīcību (darbību vai bezdarbību), 2) šīs personas vainu, 3) zaudējumu esamību un to konkrēto apmēru, 4) cēlonisko sakaru starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem.

Ceļu satiksmes likuma 6.panta pirmajā daļā tostarp noteikts, ka ceļa pārvaldītājam ir pienākums nodrošināt, lai ceļš pastāvīgi tiktu uzturēts satiksmei drošā stāvoklī atbilstoši normatīvajiem aktiem un standartiem ceļu satiksmes drošības jomā, kā arī atlīdzināt personām zaudējumus, kuri tām radušies šo pienākumu neizpildes gadījumā (1., 8.punkts). Saskaņā ar šī panta trešo daļu valsts un pašvaldību autoceļu ikdienas uzturēšanas prasības un to izpildes kontroles kārtību nosaka Ministru kabinets.

Prasītājs norādījis, ka skatāmajā lietā ir konstatējama atbildētāja prettiesiska rīcība, bet konkrēti bezdarbība, jo atbildētājs nav izpildījis autoceļu uzturēšanas prasību izpildes kontroli un nav aizpildījis satiksmei bīstamās bedres normatīvajos noteikumos noteiktajā kārtībā.

Lietā nepastāv strīds, ka Pulvera iela, Liepājā pieder pie A uzturēšanas klases autoceļa.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 9.marta noteikumu Nr.224 6.pielikumu par satiksmei bīstamā bedrēm uzskatāmas tādas bedres asfalta segumos, kuru laukums lielāks par 0,1 m^2 un kuras dziļākas par 50 mm. Autoceļa posms, kurā ir satiksmei bīstamās bedres, triju stundu laikā pēc to konstatēšanas jāapzīmē ar 112.ceļa zīmi „Nelīdzens ceļš" un citām nepieciešamām ceļa zīmēm. Satiksmei bīstamās bedres uz A uzturēšanas klases autoceļa jāaizpilda 1 diennakts laikā.

Tiesa uzskata, ka prasītājs nav pierādījis ceļu satiksmei bīstamu bedru esamību konkrētajā laikā un vietā.

Ņemot vērā, ka atbildētājs un trešā persona nav atzinusi prasītāja paskaidrojumus par faktiem, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņa prasījumi, tad saskaņā ar Civilprocesa likuma 104.pantu pušu un trešo personu paskaidrojumi atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

No Valsts policijas Kurzemes reģionālās pārvaldes sniegtās informācijas redzams, ka 2012.gada 10.jūlijā ap plkst.19:50 VP Kurzemes reģionālās pārvaldes Operatīvās vadības dienestā saņemts /pers. B/ telefona zvans, kurā viņš informējis, ka vadot transportlīdzekli AUDI A4 AVANT ar reģ. numura zīmi /TL numurs/, Liepājā, pa Pulvera ielu iepretī garāžu kooperatīvam „SEVER 77" iebraucis bedrē, kā rezultātā automašīnai bojātas divas riepas. Policijas darbiniekiem ierodoties notikuma vietā (Satiksmes rotas inspektori Agris Kalvāns un /pers. I/) konstatējuši, ka nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai, līdz ar to ceļu satiksmes negadījuma protokols nav ticis noformēts. Notikuma vietā veikta fotografēšana un notikums reģistrēts Liepājas iecirkņa Elektronisko notikumu žurnālā (lietas 25., 98.lapa).

Liecinieks/pers. L/ liecināja, ka, pildot amata pienākumus, kā Satiksmes uzraudzības rotas inspektors ar pārinieku /pers. M/ ieradušies pēc izsaukuma notikuma vietā uz Pulvera ielas, Liepājā. Pēc vadītāja vārdiem viņš bijis iebraucis bedrē, cik atceras, tad automašīnai bijis sabojāts disks un pārsista riepa. Vadītājs ar automašīnu bijis nobraucis kādu gabalu nostāk no bedres, vadītāja norādītā bedre atradusies ceļa nomalē. Ja nemaldās tad apstākļi bijuši, ka vadītājam vai nu saule spīdējusi acīs, vai izvairījies no pretim braucošās smagās automašīnas. Paskaidroja, ka tiesas uzrādītajās fotogrāfijās nevar konkrēti norādīt, kurā bedrē vadītājs iebraucis, bet, liecinieka ieskatā, šādas bedres uz ceļa mūsdienās nav pieļaujamas. Par notikušo noformējis apskates protokolu, kurā fiksētas ziņas par auto vadītāju un notikušā apstākļu īss apraksts. Protokolā piefiksēti bedres izmēri ar mērlentu. Tas neticis traktēts kā ceļu satiksmes negadījums, tāpēc sastādīts protokols par nekvalitatīvu asfalta segumu, par bedrēm, kurā auto vadītājs iebraucis un attiecīgi sabojājis automašīnas riepu. Pēc tam noformētie materiāli iesniegti ceļu policijas nodaļā, kura tos parasti reģistrē un nodod tālāk arhīvā. Gadījumos, kad tas saistīts ar nekvalitatīvu ceļa segumu, dežūrdaļai bijis jāziņo attiecīgiem dienestiem, kas par to atbild. Kāpēc policijas arhīvos minētā apskates protokola nav, nevar paskaidrot.

No policijas izsniegtajām notikuma vietas fotogrāfijām (lietas 26.-33.lapa) redzama ceļa līkumā novietota prasītāja automašīna, labās puses priekšējā un aizmugurējā riepa (pārsistas) un asfaltēts ceļa posms, kurš sastāv no divu krāsu un atšķirīga vecuma asfalta seguma un kura nomalē ir bedres.

Tiesas ieskatā, ne policijas sniegtā informācija, ne liecinieka /pers. I/ liecības neapstiprināja faktu, ka konkrētajā ceļa posmā uz ceļa braucamās daļas saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 9.marta noteikumu Nr.224 6.pielikumā noteikto ir konstatējamas satiksmei bīstamas bedres. Tā policijas sniegtā informācija apstiprina faktu, ka policijas operatīvajā dienestā saņemta prasītāja informācija par ceļu satiksmes negadījumu nekvalitatīva asfalta seguma dēļ. Uz notikuma vietu izbraukušais policijas darbinieks liecinieks /pers. I/ norādīja, ka automašīna atradusies kādu gabaliņu nostāk no bedrēm, kurās pēc autovadītāja vārdiem transportlīdzeklis iebraucis un tādējādi ticis bojāts. Pēc liecinieka vārdiem tādas bedres uz ceļiem nav pieļaujamas, taču konkrēti par bedres izmēriem liecināt nevarēja un nevarēja arī norādīt uz konkrētu bedri fotogrāfijās. Ceļu satiksmes negadījuma vai kāds cits apskates protokols, notikuma shēma, mērījumi tiesai nav iesniegti, kaut arī liecinieks norādīja, ka apskates protokols ticis sastādīts, fiksējot īsu notikuma aprakstu un transportlīdzekļa bojājumus. Savukārt no ainaviskas fotogrāfijas, kurā attēlots pēc prasītāja vārdiem nekvalitatīvais ceļa braucamās daļas segums, tiesai nav pamata izdarīt secinājumus, ka bedres, kurās autovadītājs iebraucis (pēc prasītāja paskaidrojumiem- izvairoties no pretim braucošās smagās automašīnas, ieņemot trajektoriju nedaudz pa labi, vispirms iebraucot pirmajā bedrē, bet pēc tam sekojošajās bedrēs un tad pārsitot riepas), atrodas uz brauktuves nevis nomales daļas, jo nav iespējams konstatēt braucamās daļas platuma atbilstību normatīvo aktu prasībām, kā arī nav iespējams konstatēt bedru izmērus.

Tiesa pievienojas tiesību doktrīnā paustajam viedoklim, ka pierādīšanas pienākuma sadales pamatā ir princips - *ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat* (jāpierāda, pierādījumi jāiesniedz tam, kurš apgalvo, un nevis tam, kurš noliedz). Tādējādi *onus probandi* vispirms gulstas uz prasītāju, kurš griežas tiesā ar lūgumu aizsargāt aizskartās tiesības. Līdz brīdim, kamēr prasītājs nav pierādījis (savu prasījumu pamatotību), atbildētājam nekas nav jāpierāda, viņš prasību var noliegt (neatzīt), bez jebkādiem pierādījumiem (*A. Līcis, Prasības tiesvedība un pierādījumi, TNA, 2003, lpp. 72*).

Atbilstoši minētajam, atzīstot, ka prasītāja iesniegtie pierādījumi par satiksmei bīstamām bedrēm ir vispārīgi, pārbaudot un novērtējot tos nav identificējama detalizēta ceļa seguma informācija un tie nepierāda satiksmei bīstamu bedru esamības faktu konkrētajā laikā un vietā, tiesa nav pamata atzīt, ka atbildētāja rīcība ir bijusi prettiesiska bezdarbība, bet konkrēti, ka atbildētājs nebūtu apsekojis un konstatējis satiksmei bīstamās bedres (nav pierādīts, ka satiksmei bīstams bedres ir bijušas), ka nebūtu tās apzīmējis ar brīdinājuma ceļa zīmēm un aizpildījis tās vienas diennakts laikā, un tādējādi atbildētājs nav uzturējis attiecīgo ceļa posmu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka nav pierādīts arī viens no zaudējumu atlīdzības pamata priekšnoteikumiem- atbildētāja prettiesiskā rīcība (bezdarbība) un atbildētāja vaina. Tādējādi, nevērtējot pārējos zaudējumu atlīdzības priekšnoteikumus, un konstatējot, ka nav pierādīts kaut viens no zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumiem, tiesas ieskatā, zaudējumu atlīdzībai nav tiesiska pamata.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos. Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un 42.panta otrajai daļai, ņemot vērā, ka faktiskie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma, tiesas pavēstu un paziņojumu nosūtīšanu sastāda 25,91 EUR (lietas 1.lapa), no prasītāja par labu valstij piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 21,21 EUR (25,91-4,70).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]pantam /pers. B/ nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 92.- 97., 189.-193., 194., 195., 204.[1], 250[26]., 250[27].panta, tiesa

n o s p r i e d a :

noraidīt /pers. B/ maza apmēra prasību pret SIA /Nosaukums A/ ar trešo personu atbildētāja pusē Liepājas pilsētas domi par zaudējumu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 21,21 EUR (divdesmit viens *euro* 21 centi), kas jāiemaksā kontā: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķi norādot: kods 21499, lietā Nr.C20282513.

Noteikt, ka /pers. B/ spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Tiesas spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā- no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2015.gada 15.jūnija apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai, sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnese A.Daidere

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2015.gada 15.jūnijā.

Tiesnese A.Daidere